

det egentlig er, der forlanges, tænker jeg, de ville falde til Ro og være klare over, at det er ret og billigt, at Staten sikrer sig, at der er en regelmæssig Skolegang, og at man kan lade Skolekommissionerne undersøge Skolerne og faa Oplysninger om, at en saadan Regelmæssighed har fundet Sted, og, hvis den ikke er der, faa Grunden dertil at vide.

Det er nemlig ikke rigtigt, som det fra enkelte Sider hævdes, at det er tilstrækkeligt, naar Barnet har lært det Minimum, som fordres af Staten. Jeg vil bestemt hævde, at denne Opfattelse deler jeg ikke. Skolegangen er nemlig i og for sig en Optræning af ret betydelig Værdi. Det er dog kun det ene Moment, det andet er, at den Omstændighed, at den vedkommende Dreng eller Pige i et Minimum af Tid kan tilegne sig det Minimum af Kundskaber, der maa kræves, beviser ikke, at den vedkommende ikke ved en regelmæssig Skolegang kunde have tilegnet sig et betydelig større Maal af Kundskaber. Og det er dette, som der skal gives Lejlighed til, og som ogsaa maa fordres af Friskolen. Som Følge deraf mener jeg, at Friskolen selv er vel tjent med, at den udtrykkelig kan fralægge sig al Beskyldning for, at den ikke yder en regelmæssig Skolegang for sine samtlige Elever. Det vil den faa Lejlighed til at føre Bevis for ved Hjælp af de to Sætninger, som nu ere indførte i denne Paragraf. Jeg har derfor ønsket, at Staten skal have denne Garanti, men samtidig har jeg ønsket at række mig saa langt, at Friskolen faar den fornødne Hjælp ikke alene til at kunne fortsætte som hidtil, men tillige til at optage de Opgaver, som efter min Mening unægtelig vente paa den i Fremtiden.

Jeg har saa til Slut kun et venligt Ord at lægge ind for den Paragraf, der angaar Enkerne. Jeg lagde Mærke til, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds ogsaa der med den sædvanlige Ugenærthed, som de Herrer i Regelen benytte, hævdede, at det var Socialdemokraterne, der havde rejst dette Krav. Ja, de have rejst dette Krav sammen med alle os andre, de have ikke været ene om det. Men det lød rigtignok, som om de vare Opfinderne. Det er jo ikke Tilfældet, det er et Krav, som har været rejst før Forhandlingerne i Aar af samtlige Grupper og sidst med særlig Varme af min ærede Sidemand til højre, det ærede Medlem fra Thisted (N. Andersen). Jeg ved, at det hjælper ikke noget, at jeg paataler denne

lille Uregelmæssighed, den hører nu en Gang med til de Herrer's Tilværelse. De maa tilegne sig Fortjenesten for enhver god Gerning, som sker her i Tinget, ja, i Landet, men jeg synes dog, det kan være praktisk at paatale det en Gang imellem, uden at jeg dog venter mig noget egentligt Resultat deraf.

Jeg skal i øvrigt kun sige, at jeg havde ønsket, vi vare komne videre, og jeg mente at have nogen Grund til at tro det, naar man erindrer, hvad der skete ved anden Behandling af dette Lovforslag. Jeg syntes den Gang, at den højtærede Minister gav Haab om, at de Lærere, der vare afskedigede før Loven af 1899, kunde vente, at man ogsaa vilde tage deres Forhold op til Undersøgelse. Men det lader jo ikke til, at det skal ske ved denne Lejlighed. Jeg maa imidlertid fastholde, at der er god Grund dertil, men jeg erkender, at det, der er størst Grund til at prøve at faa forbedret, er naturligvis Enkernes Kaar, og derfor er jeg glad ved, at der er Udsigt til at faa optaget dette her. Dermed skal jeg anbefale Ændringsforslaget.

K. M. Klausen: Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Martin Madsen Halsted) søgte nu at retfærdiggøre sig og vilde godtgøre, at han havde været en brav og god Repræsentant for Købstædernes Interesser. Han kom imidlertid meget daarlig fra dette Forsøg, for det staaer fast, at han ved anden Behandling stillede Forslag om, at Købstæderne skulde have en forøget Byrde af 86,000 Kr., at han var Forslagsstiller til, at Overlærerne skulde miste 20,000 Kr. af de dem tiltænkte Lønninger, og at han søgte at lette Landkommunerne for 500,000 Kr. (*Martin Madsen Halsted:* Jeg troede, det var 350,000 Kr.). Nej, det var 500,000 Kr., som Landkommunerne tjente ved anden Behandling. Jeg troede, det ærede Medlem vidste, hvad han var med til at stille Forslag om. Nu sagde det ærede Medlem, at jeg skal ikke fremdrage disse Ting eller forsøge paa at opdrage ham. Nej, det skal jeg ikke, og det vil jeg heller ikke. Det vil jeg overlade til Vælgerne ovre i Odense. Jeg tænker, de nok ville sørge for det ærede Medlems Optræning og bede sig fritagne for saadanne Købstadrepræsentanter i Fremtiden. Nu har det ærede Medlem jo et Haab, og det er, at Landstingets Højre skal forbedre denne Lov, at de nu skulde rive det ned, som han har været med til at bygge op. Han havde regnet ud, at der egentlig